

RECENZJA
rozprawy doktorskiej
Mgr Karoliny Stańczak pt.:

„Analiza wybranych czynników psychologicznych w procesie leczenia pacjentów z rakiem jelita grubego”

W erze nowoczesnej onkologii, udział psychoonkologa w opiece nad chorym na raka jest kluczowy. Psychoonkologia to wielodyscyplinarne postępowanie w zakresie fizycznych, psychicznych, socjalnych, behawioralnych aspektów onkologicznych w relacji pacjent-personel medyczny, na różnych etapach trajektorii onkologicznej: rozpoznania, leczenia chirurgicznego, systemowego, paliatywnego, radioterapii. Diagnoza i terapia znacząco wpływają na dobrostan psychiczny, emocje pacjenta. Wsparcie chorego, precyzyjne leczenie oraz maksymalizacja jakości życia, przy minimalizacji objawów niepożądanych, również w sferze psyche, to bardzo ważne aspekty. Dlatego też praca Doktorantki bardzo dobrze wpisuje się w aktualności medycyny.

Przedstawiona mi do recenzji dysertacja posiada tradycyjny, prawidłowy układ zawierający na 71 stronach 12 rozdziałów, zakończona jest 3 wnioskami. Piśmiennictwo obejmuje 84 pozycje. Praca zawiera 18 tabel, 1 rycinę, streszczenie w języku polskim i angielskim, wykaz skrótów oraz załączniki.

Wstęp zawarty jest na 10 stronach. Stanowi syntezę poglądów dotyczących epidemiologii, czynników ryzyka, profilaktyki, leczenia oraz psychoonkologii u chorych na raka jelita grubego. Ta część pracy świadczy o umiejętności Doktorantki korzystania z piśmiennictwa i wielopłaszczyznowego zrozumienia badanego zagadnienia.

NK

Cel i założenia pracy sprecyzowano jednoznacznie, rzeczowo na jednej stronie maszynopisu. Doktorantka postawiła sobie za zadanie badawcze:

Głównym celem pracy było znalezienie najbardziej optymalnego momentu dla wsparcia psychologicznego w procesie leczenia chorych na raka jelita grubego poprzez poznanie potrzeb na poszczególnych etapach leczenia, co pozwoli na stworzenie odpowiedniego programu opieki i wsparcia psychologicznego dla tej grupy chorych.

Celami szczegółowymi pracy były:

- 1) Zbadanie cech/ typów osobowości pacjenta chorego na raka jelita grubego
- 2) Zbadanie zależności między wybranymi cechami osobowości a poziomem cech emocjonalno-motywacyjnych
- 3) Ocena jakości życia u chorych leczonych z powodu raka jelita grubego

Rozdział dotyczący **materiału i metod** użytych w badaniach obejmuje 9 stron i opisuje szczegółowo badaną grupę 100 chorych na raka jelita grubego. Doktorantka opisuje rodzaj i określa osobowość Chorych w 5-wymiarowym modelu. Używa testów psychologicznych oceniających emocje towarzyszące choremu (skala HADS-M, termometr dystresu, skala Mini-MAC, test MINI-COPE), testów oceniających jakość życia chorego (kwestionariusz EORTC QLQ-C30, EORTC QLQ-C29).

Na kolejnych 18 stronach Doktorantka relacjonuje **wyniki badań, skrupulatnie**, posługując się czytelnymi tabelami, bardzo dobrze ilustrującymi uzyskane dane w aspekcie korelacji poziomu lęku, depresji, rozdrażnienia, testów osobowości a etapami leczenia onkologicznego. **Jest to dowód rzetelnej analizy najważniejszych parametrów psychologicznych i onkologicznych.**

Dyskusja i omówienie wyników obejmuje 11 stron maszynopisu. Oparta jest na dobrze wyselekcjonowanym piśmiennictwie, merytoryczna. Akcentuje własne poglądy Autorki w kontekście diskutowanych wyników innych badaczy, przedstawia również ograniczenia i zalety badania.

MS

W oparciu o przeprowadzone badania oraz analizę biostatystyczną, po przedstawieniu wyników, Autorka dysertacji sformułowała **3 wnioski będące jednoznaczną odpowiedzią na ustalone cele pracy. Wnioski są wyważone i wynikają z przeprowadzonych badań i ich dogłębnej analizy.** Przedstawione wnioski to:

Opieka psychoonkologa powinna być uwzględniona na każdym etapie leczenia chorego na raka jelita grubego

1. Opieka psychologa powinna być dostosowana do typów osobowości chorych na raka jelita grubego.
2. Największe nasilenie lęku, depresji i destruktywnego stylu radzenia sobie obserwuje się w trakcie pobytu na oddziale chirurgii, a następnie onkologii/radioterapii
3. Jakość życia chorych leczonych z powodu raka jelita grubego obniża się, zwłaszcza na etapie leczenia chirurgicznego i systemowego.

Wsparcie emocjonalne jest ważne na każdym etapie leczenia u pacjentów chorych na raka jelita grubego. Szczególną opieką należy objąć chorych, przede wszystkim w trakcie leczenia operacyjnego oraz systemowego, gdyż wtedy jest najwyższy poziom lęku oraz depresji czy rozdrażnienia. Wówczas chorzy ze względu na odczuwane działania niepożądane leczenia, a co za tym idzie obniżenie jakości życia, wymagają wzmożonej opieki psychologa. Intensyfikacja opieki psychologicznej może znacząco poprawić komfort chorego w trakcie pobytu na oddziałach onkologii, radioterapii czy chirurgii, co może korzystnie wpłynąć na cały proces leczenia.

Stwierdzenia te są ważne i powinny znaleźć rozwinięcie w postaci publikacji w czasopismach medycznych.

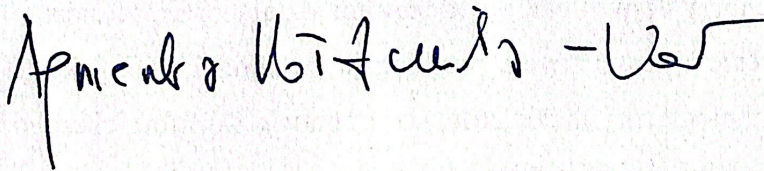
Wnikliwa lektura rozprawy pozwoliła wykryć drobne uchybienia, które w żaden jednak sposób nie umniejszają wartości merytorycznej pracy:

1. Str. 6, 8, 18- proszę poprawić „literówki”
2. Str. 10: proszę doprecyzować pierwsze zdanie w rozdziale 1.4 Profilaktyka.
3. Sugerowałabym używać: chorzy na raka jelita grubego, a nie chorzy z rakiem jelita grubego

4. Proszę o dopisanie piśmiennictwa z 2023 i 2022 roku

Po dokładnej lekturze dysertacji Pani mgr Karoliny Stańczak oceniam ją pozytywnie. Jest to wieloaspektowe opracowanie materiału badawczego, posiadające wymiar praktyczny, w aspekcie podniesienia jakości życia chorych i opieki psychoonkologicznej.

Podsumowując recenzję stwierdzam, że oceniana praca Pani mgr Karoliny Stańczak pt. „Analiza wybranych czynników psychologicznych w procesie leczenia pacjentów z rakiem jelita grubego” spełnia kryteria przypisane rozprawom na stopień naukowy doktora- Ustawa Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (art. 179 ust. 1 Ustawy z dn. 3.7.2018, Dz. U. z 2018 r., poz. 1669, art. 13 ust. 1 Ustawy z dn. 14.3. 2003 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, Dz. U. z 2017 r., poz. 1789). Dlatego też zwracam się z pełnym przekonaniem do Rady Nauk Medycznych Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie Pani mgr Karoliny Stańczak do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Prof. dr hab. n. med. Agnieszka Kołacińska-Wow
specjalista chirurg
Ex-member of the Board of Directors of the European Society of Surgical Oncology
Hon. European Board of Surgery Qualification in Breast Surgery
Hon. European Board of Surgery Qualification in Surgical Oncology
BRESO- certified breast surgeon
Członek Zarządu Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej
Kierownik Kliniki Fizjoterapii Onkologicznej
Breast Cancer Unit
Uniwersytet Medyczny w Łodzi
Centrum Onkologii w Łodzi
ul.Paderewskiego 4
93-509 Łódź
tel. 42 689 54 61
email: agnieszka.kolacinska@umed.lodz.pl

Łódź, dnia 27.07.2023